

Predmet

POLITIČNA EKONOMIJA

Datum

9. junij 2003

V zgornji desni kot napišite: ime in priimek ter celotno število točk na vajah in testu (kolokviju). Maksimalne možne točke za odgovore so navedene v oklepajih pri vprašanjih. Če je le možno, na vprašanja odgovorite z besedami, grafom in formulami. Pri računskih vprašanjih odgovore podčrtajte ali obkrožite ter obrazložite z besedami.

- 1) Naštej glavne oblike prejemkov in izdatkov proračuna in navedi, katera pomeni porabo države (G) ter oceni, koliko znaša poraba države v celotnem bruto domačem proizvodu Slovenije in na splošno v svetu! (12)
- 2) Definiraj lastnino v ekonomskem smislu ter naštej in razloži razlike med lastnino v ekonomskem in pravnem smislu. (12)
- 3) Elastičnost povpraševanja (lastna, cenovna) na trgu A znaša 2, na trgu B pa 4.
  - a) Naštej pogoje za diskriminacijo cen! (4)
  - b) Kolikšna bi bila absolutna in relativna (%) sprememba dohodka na trgu A, trgu B in na skupnem trgu, če bi monopolist pri začetni ceni 10 na obeh trgih in količini 5 na trgu A in količini 5 na trgu B, prenesel 10% količine s trga A na trg B? (10)
- 4) a) Opiši in naštej učinke spremembe realnega dohodka na povpraševanje po dobrinah! (6)
b) Opiši in naštej učinke spremembe cen drugih dobrin na povpraševanje po dobrinah! (6)
- 5) Določi optimalne kombinacije in količine faktorjev dela in kapitala s pomočjo izokvante in izokoste in razloži 2. Gossenov zakon v produkciji! (12)
- 6) Opiši in razloži naravno stopnjo brezposelnosti! (12)
- 7) Neto depoziti se znižajo s 100 na 90, stopnja obveznih rezerv pa se iz 20% zniža za 20%. Realni BDP se s 1000 zniža za 10%, hitrost kroženja denarja pa je 2.
  - a) Koliko znaša nivo cen pred in po spremembah? (6)
  - b) Izračunaj implicitni deflator pred in po spremembah ter oceni inflacijo! (6)
  - c) Za koliko % in v kateri smeri bi se morale spremeniti obvezne rezerve, da bi ob novem realnem BDP odpravili inflacijo? (2)
- 8) Naštej in opiši vrste inflacije ter navedi družbene stroške inflacije! (12)